

YAŞAYAN OLGULARDA KESİCİ-DELİCİ ALET YARALANMALARI

Gürçan ALTUN*, Derya AZMAK**, Ahmet YILMAZ**.

ÖZET

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi (TÜTFH) acil servisine Eylül 1992-Eylül 1995 tarihleri arasında kesici-delici alet yaralanması sonucu başvuran olgu sayısı 128'dir ve tüm adli olguların % 4.8'ini oluşturmaktadır. Olguların 122'si (% 95.3) erkektir. Yaş ortalaması 29.6 yıldır. Olgu sayısında yıllar içinde artış saptanmıştır. Olguların Temmuz-Eylül döneminde yoğunlaştığı (% 39.8) gözlenmiştir. Olguların 50'sinin (% 39) alkollü olduğu, 45'inde (% 35.2) saptanan lezyonların şahsın hayatını tehlikeye maruz kılacak nitelikte olduğu bulunmuştur. En sık birden fazla beden bölgesinde yaralanma saptanırken (% 28.1), bunu ekstremiteler (% 23.4) ve göğüs bölgesi (% 21.9) yaralanmaları izlemektedir.

Anahtar Kelimeler: Adli olgular, kesici-delici aletler, penetre yaralanmalar.

GİRİŞ ve AMAÇ

Kesici-delici alet yaralanması sonucu meydana gelen ölümler, adli otopsi çalışmaları içerisinde belli bir yere sahiptirler. KDA'lerin adam öldürme usulleri içerisinde en sık kullanılan yöntem ve bu tür ölümlerde de orijinin sıklıkla cinayet olduğu bildirilmektedir (1-9). İntihar etmek amacıyla KDA'lerin kullanıldığını bildiren çalışmalar da bulunmaktadır (10,11).

Bu çalışmada, KDA yaralanması sonucu ölen ve otopsileri yapılan olgular çeşitli parametreler aracılığı ile incelenmiştir. Amaç, bulguları diğer çalışmaların sonuçları ile karşılaştırmak ve olguların demografik özelliklerini ortaya koymaktır.

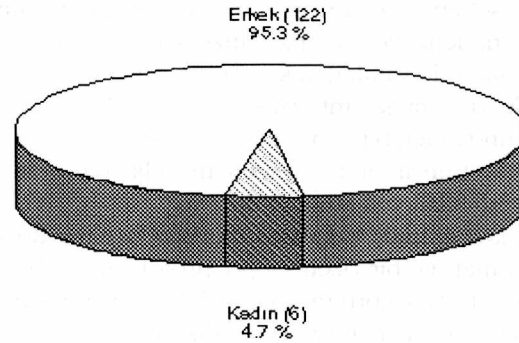
GEREÇ ve YÖNTEM

Bu çalışmada, T.Ü.T.F. Adli Tıp Anabilim Dalı'na 1984-1997 yılları arasında otopsileri yapılan 390 olgudan, ölümleri KDA yaralanması sonucu meydana 32 olgu araştırılmıştır.

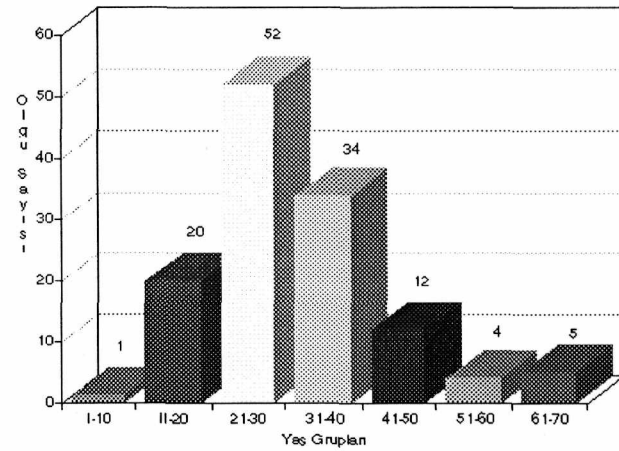
Olguların dosyalarından yaş, cinsiyet, orijin, lezyon sayısı ve yeri, yaralanan organlar ve olaydan sonra bir süre yaşayan olgularda, olay ile ölüm arasında nedensellik bağının olup olmadığı gibi bilgiler değerlendirilmiştir.

BULGULAR

T.Ü.T.F.H. Acil servisine Eylül 1992 - Eylül 1995 tarihleri arasındaki 3 yıllık süre içerisinde başvuran adli olgu sayısı 2668'dir. Kesici-delici alet yaralanması sonucu başvuran olgu sayısı 128'dir ve tüm adli olguların % 4.8'ini oluşturmaktadır. 128 olgunun 122'si (% 95.3) erkek, 6'sı (% 4.7) kadındır (Şekil 1). Olguların yaş ortalaması 29.6 yıl olup, en genci 9 en yaşlısı 68 yaşındadır. En fazla olgu 52 sayı ve % 40.6 oranla 21 - 30 yaş grubundadır (Şekil 2).

Şekil 1. Olguların cinsiyetlerine göre dağılımı (n=128).

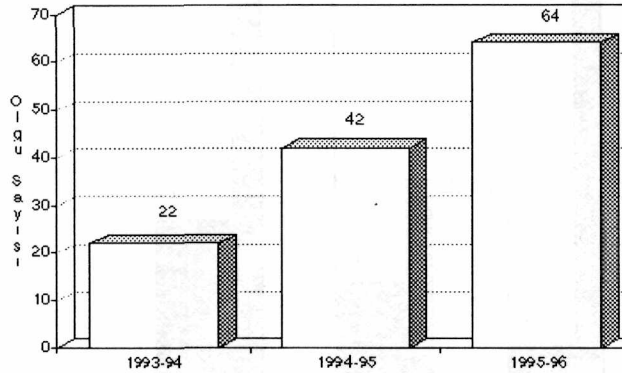

Şekil 2. Olguların yaş gruplarına göre dağılımı (n=128).

* Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Uzm.Dr.

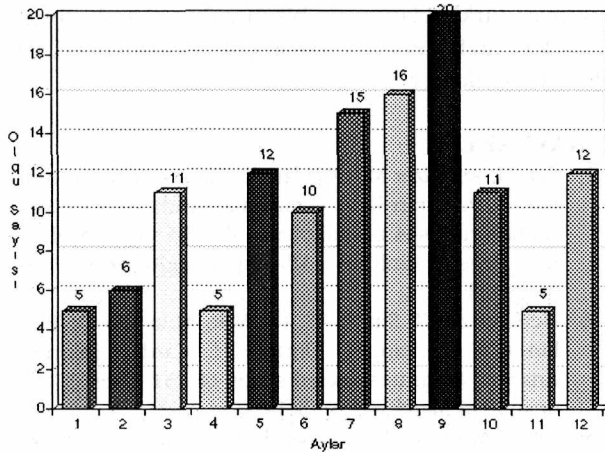
** Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Doç.Dr.

Olguların yıllara göre dağılımı incelendiğinde; 1992-1993 döneminde 22 olgu, 1993-1994 döneminde 42 olgu, 1994-1995 döneminde 64 olgunun başvurduğu görülmüştür (Şekil 3).

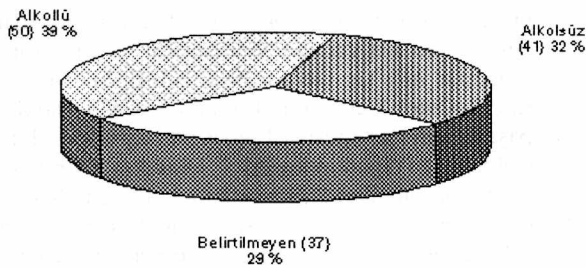
Şekil 3. Olguların yıllara göre dağılımı (n=128).

Olguların aylara göre dağılımı incelendiğinde; % 39.8'i (51 olgu) Temmuz - Eylül ayları arasındadır (Şekil 4).

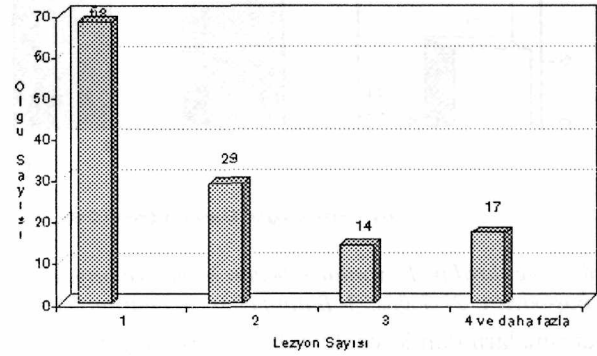
Şekil 4. Olguların aylara göre dağılımı (n=128).

Dosyaların incelenmesi sonucu 50 olgunun (% 39) alkollü, 41 olgunun (% 32) alkolsüz olduğu saptanmış olup, 37 olguda (% 29) şahsın alkol durumu ile ilgili herhangi bir bilgiye rastlanılmamıştır (Şekil 5).

Şekil 5. Olguların alkol durumu (n=128).

Olguları lezyon sayısı açısından değerlendirdiğimizde; 68 olguda (% 53.1) bir, 29 olguda (% 22.7) iki, 14 olguda (% 10.9) üç ve 17 olguda ise (% 13.3) dört ve daha fazla lezyon saptanmıştır (Şekil 6). Toplam lezyon sayısı 249'dur. 83 olgudaki (% 64.8) 197 lezyon cilt, cilt altı, adele, tendon ile periferik sinir kesileri şeklindedir ve şahsın hayatını tehlikeye maruz kılar nitelikte bulunmamıştır. Geri kalan 45 olgudaki (% 35.2) 52 lezyon ise toraks ve/veya batına نافız ya da büyük damar lezyonu şeklinde olup, şahsın hayatını tehlikeye maruz kılar nitelikte değerlendirilmiştir.

Şekil 6. Olguların lezyon sayısı açısından dağılımı (n=128).

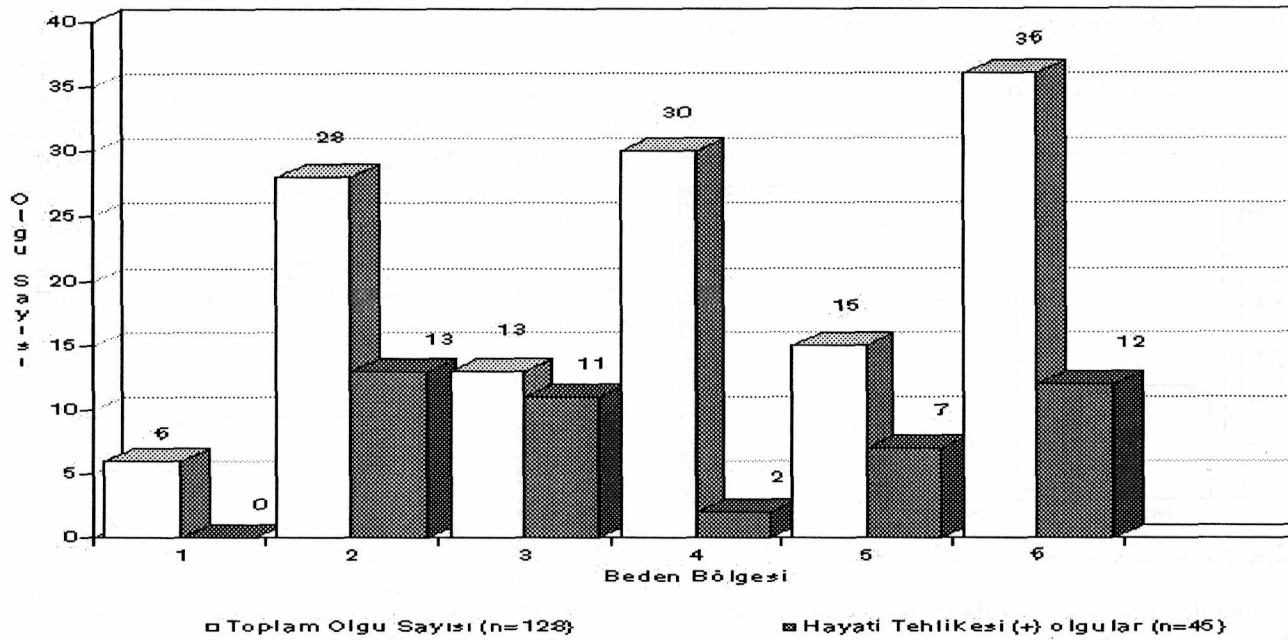
Lezyonların topografik dağılımı yapıldığında; 6 olguda (% 4.7) baş - boyun, 28 olguda (% 21.9) göğüs, 13 olguda (% 10.2) batin-pelvis, 30 olguda (% 23.4) ekstremiteler, 15 olguda (% 11.7) sırt ve 36 olguda ise (% 28.1) birden fazla beden bölgesinde lezyon saptanmıştır. Olgulardaki lezyonların beden bölgesi ve hayatı tehlike açısından dağılımı Şekil 7'de gösterilmiştir.

TARTIŞMA

Çalışmanın yapıldığı dönemde T.Ü.T.F.H. Acil servisine başvuran ve yaralanma ile sonuçlanan adli olguların % 4.8'ini kesici-delici alet yaralanmalarının oluşturduğu saptandı. Bu oran, diğer çalışmalarda bildirilen, % 2.2 - 6.5 arasındaki değerlere yakın bulundu (7-12).

Yapılan çalışmalarda, kesici-delici aletlere bağlı yaralanmaların, adli olgular içerisinde rastlanma sıklığı açısından 4. veya 5. sırada olduğu bildirilmiştir (8-11). Bu çalışmada da kesici-delici aletlere bağlı yaralanmalar, diğer çalışmalardakine benzer olarak rastlanma sıklığı açısından 5. sırada bulundu.

Olguların yaş ortalaması 29.6 yıl olup, %95.3'ü erkekti. Bu değerler diğer çalışmalardakine yakın olarak bulundu (13-15). En çok olguyu 21-30 yaş arasında genç yaş grubundaki insanların oluşturması ve olguların büyük bir kısmının erkek oluşunun; günlük yaşamda erkeklerin ve genç insanların daha aktif toplumda bulunmaları nedeniyle adli olaylara daha faz-

Şekil 7. Olgulardaki lezyonların beden bölgesi ve hayati tehlike açısından dağılımı.

(1- Baş-boyun, 2- Göğüs, 3- Batın-pelvis, 4- Ekstremiteler, 5- Sırt, 6- Birden fazla beden bölgesi)

la karışmalarından kaynaklandığı kanısındayız.

Olguların yıllar içindeki artışı; nüfus artışına, göçlere, sosyo-ekonomik şartların olumsuzluklarına ve alkol tüketimindeki artışına bağlı olarak adli olaylardaki artış ile açıklanabilir.

Olguların özellikle yaz aylarında yoğunlaşmasının, mevsim şartlarına bağlı olarak kişilerin dış ortamlarda daha fazla bulunmaları ile ilişkili olduğu düşünülmektedir.

Olguların % 39'unun alkollü oluşu; alkol ile travma arasındaki kuvvetli ilişkiye ve alkollü iken kişilerin daha fazla sosyal aktivite ve agresif davranışlar göstermesine bağlı olarak adli olaylara daha fazla karışması ile açıklanabilmektedir (16).

Olguların vücutlarındaki lezyon sayısı değerlendirildiğinde; % 53.1'inde bir lezyonun bulunduğu saptanmış olup, bir çalışmada bildirilen % 67.1'lık orandan daha düşük olarak bulundu (14). Bu farklılık olgularımızda birden fazla lezyonun daha çok görülmesiyle ilişkilidir.

Olguların % 35.2'sindeki lezyonlar şahsın hayatını tehlikeye maruz kılacak nitelikte saptanırken, bu oran bir çalışmada bildirilen % 38.4'lük orana yakın olarak bulunmuştur (13).

Çalışmada lezyonların beden bölgelerine göre dağılımında; en sık birden fazla beden bölgesi, ekstremiteler ve göğüs bölgesine yönelik yaralanmalar gözlenmiştir. Bazı çalışmalarda ise en sık yaralanan beden bölgesinin batın ve göğüs (11), göğüs ve batın (13,15), üst ekstremiteler ve göğüs (14) bölgeleri olduğu bildirilmiştir. Bu farklılıklar yaralanmaya yol açan kişilerin amaçlarına, çalışmalardaki beden bölgeleri sınıf-

landırması farklılıklarına ve bizim çalışma grubumuzda birden fazla lezyona daha çok rastlanması ile açıklanabilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Sarı H, Aşirdizer M, Okudan M, Cansunar N, Kolusayın Ö. Penetran kalp yaralanmalarında bazı yaşamsal kriterler: 444 otopsi olgusu ile 105 yaşayan olgunun değerlendirilmesi. Adli Tıp Dergisi 1995; 11(1-4): 11-22.
2. Henderson VJ, Smith RS, Fry WR, Morabito D, Peskin GW, Barkan H, Organ CH. Cardiac injuries: Analysis of an unselected series of 251 cases. J Trauma 1994 March 36(3): 341-8.
3. Sayın A, Özer M, Karaözbek Y, Erdağ A, Aktan K, Tüzün H. Damar yaralanmaları: 208 olgunun değerlendirilmesi. Adli Tıp Dergisi 1987; 3(1-4): 34-44.
4. Atılgan M, Karagöz YM. Damar yaralanmalarına bağlı ölümler. II. Adli Bilimler Kongresi, 13-16 Mayıs 1996, Kirazlıyayla-Bursa, Poster sunusu.
5. Karagöz YM, Atılgan M, Karagöz (Demirçin) S, Demircan C. Antalya'da yapılan adli otopsilerin değerlendirilmesi. 8. Ulusal Adli Tıp Günleri Poster Sunuları Kitabı. İstanbul. 1995: 149-53.
6. Özkök MS, Katkıcı U, Örsal M. Ölümle sonuçlanan kesici-delici alet yaraları: Retrospektif bir adli otopsi çalışması. Adli Tıp Dergisi 1992; 8(1-4): 147-54.
7. Koç S, Öztekin İ, Albek E, Lokman S. GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi acil servisine başvuran adli nitelikteki 510 olgunun analizi. 7. Ulusal Adli Tıp Günleri Poster Sunuları Kitabı. İstanbul. 1993; 147-56.
8. Günaydın G, Demireli O, Şahin TK, Demirci Ş. Selçuk Üniversitesi acil servisinde verilen adli raporlar ve bunların hayati tehlike kavramı yönünden değerlendirilmesi. 8. Ulusal Adli Tıp Günleri Poster Sunu-

- ları Kitabı. İstanbul. 1995: 271-5.
9. Altun G, Azmak D, Yılmaz A, Yılmaz G. Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi acil servisine başvuran adli olguların özellikleri. II. Adli Bilimler Kongresi, 13-16 Mayıs 1996, Kirazlıyayla-Bursa, Poster sunusu.
 10. Kök AN, Öztürk S, Tunalı İ. Yatarak tedavi gören 959 adli vakanın retrospektif değerlendirilmesi. Adli Tıp Dergisi 1992; 8(1-4): 93-8.
 11. Dülger HE, Bostancı M. Yaralanma ile sonuçlanan adli olgular. I. Ulusal Adli Tıp Kongresi, 1-4 Kasım 1994, İstanbul, Poster sunusu.
 12. Katkıcı U, Örsal M, Özkök MS. Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine etkili eylem sonucu yaralanarak başvuran adli olgular üzerine bir çalışma. Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 1993; 15(3): 160-2.
 13. Dülger HE. Kesici-delici alet yaralanmalarının retrospektif incelenmesi. Adli Tıp Dergisi 1994; 10(1-4): 69-72.
 14. Bostrom L, Jersenius U, Riddez L, Boijesen M. Increased number of knife assaults inspite of the legislation. Record of injuries among 399 patients. Lakartidningen 1994 Oct 1991(42): 3801-4 (abstract).
 15. Swann IJ, MacMillan R, Wentson AA. A study of stab wounds. Arch Emerg Med 1985; Mar 2(1): 31-6.
 16. Azmak D, Çetin G, Kolusayın Ö, Soysal Z. İstanbul'da alkol alımının eşlik ettiği ölümler. Adli Tıp Dergisi 1994; 10(1-4): 57-67.